

Töö nimetus: Aruküla bussipeatuse maastikuarhitektuuri projekt.
Stadium: Eelprojekt
Aadress: 11304 Aruküla-Kostivere tee kinnistul (katastritunnus 65101:003:0351)
Aruküla alevik, Raasiku vald, Harju mk.

Sisukord

1.	ÜLDISED SEISUKOHAD.....	2
1.1	Seletuskirja käsitusala ja projekteerimise ulatus	2
1.2	Alusandmed.....	2
1.3	Kasutatud normdokumendid	2
2.	OLEMASOLEV OLUKORD	3
2.1	Asukoht.....	3
2.2	Olemasolev olukord.....	3
3	Maastikuarhitektuurne lahendus.....	3
3.1	Kontseptsioon.....	3
3.1.1	Katendid.....	4
3.1.2	Haljastus	4
3.1.3	Valgustus.....	4
4	Rajamistööd	5
4.1	Rajamistööde kirjeldus	5
4.1.1	Üldine info ja rajamistööde soovitatav järjekord	5
4.1.2	Taimestiku valik ja istutusaeg	5
4.1.3	Istutustöö	5
5	Hooldustööd.....	7
5.1	Puude ja püsikute üldine hooldus	7
5.2	Istutusalade hooldus	8
5.3	Väetamine.....	8
6	Keskkonnakaitselised abinõud	8

Töö nr. 72024/MA
Projekteerija: Raasiku Vallavalitus, Johanna Sepmann, tel. +372 555 12 527, johanna.sepmann@raasiku.ee
Indrek Mikk, volitatud arhitekt, tase 7
Kuupäev: 04.07.2024
Muudatus:

Töö nimetus: Aruküla bussipeatuse maastikuarhitektuuri projekt.
Stadium: Eelprojekt
Aadress: 11304 Aruküla-Kostivere tee kinnistul (katastritunnus 65101:003:0351)
Aruküla alevik, Raasiku vald, Harju mk.

1 ÜLDISED SEISUKOHAD

1.1 Seletuskirja käsitusala ja projekteerimise ulatus

Käesoleva projekti eesmärgiks on Harju maakonnas, Raasiku vallas, Aruküla alevikus, 11304 Aruküla-Kostivere tee kinnistul (katastritunnus 65101:003:0351) asuva Aruküla bussipeatuse kaasajastamine ja kasutajasõbralikuks muutmine.

Projektiga antakse lahendus ala katenditele, haljastusele (murualad, puude ja taimede asukohad) ning inventarile (pingid, prügikast, valgustus ja rattahoidjad).

Käesoleva projekti asendiplaanil on ära näidatud kavandatav taimestik, nende nimetused ja arvu leiab taimestiku spetsifikatsioonist, LISA-01. Mööblit vt. LISA-02, mööbli spetsifikatsioonist.

Seletuskiri on maastikuarhitektuurse projekti koosseisus olevate jooniste lahutamatu osa.

1.2 Alusandmed

Raasiku Vallavalitsuse poolt koostatud lähteülesanne.

Alusplaanina on kasutatud OÜ Reaalprojekt poolt koostatud geodeetilist alusplaani, mis oli tellitud Kõrvalmaantee nr 11304 Aruküla - Kostivere km 0,0-2,609 lõigu rekonstrueerimistööde tarbeks (töö G18185, kuupäev 12.2018).

1.3 Kasutatud normdokumendid

Käesoleva eelprojekti maastikuarhitektuuri osa on koostatud lähtudes Eesti Vabariigi õigusaktidest, Eesti Standardikeskuse poolt välja antud ehitusvaldkonna standarditest ja juhendmaterjalidest. Allpool on välja toodud käesoleva maastikuarhitektuurse projekti seisukohast olulisimad.

Seadused

- Ehitusseadustik, vastu võetud 11.02.2015
- Planeerimisseadus, vastu võetud 28.01.2015
- Jäätmeseadus, vastu võetud 28.01.2004
- Tuleohutuse seadus, vastu võetud 05.05.2010

Määrused

- Majandus- ja taristuministri määrus nr 97 / 17.07.2015 „Nõuded ehitusprojektile“
- Ettevõtlus- ja infotehnoloogiainistri määrus nr 28 29.05.2018 „Puudega inimeste erivajadustest tulenevad nõuded ehitisele“

Töö nr. 72024/MA
Projekteerija: Raasiku Vallavalitus, Johanna Sepmann, tel. +372 555 12 527, johanna.sepmann@raasiku.ee
Indrek Mikk, volitatud arhitekt, tase 7
Kuupäev: 04.07.2024 Muudatus:

Töö nimetus: Aruküla bussipeatuse maastikuarhitektuuri projekt.
Staadium: Eelprojekt
Aadress: 11304 Aruküla-Kostivere tee kinnistul (katastritunnus 65101:003:0351)
Aruküla alevik, Raasiku vald, Harju mk.

- Raasiku Vallavolikogu vastu võetud määrus nr 2109.09.2014 „Raasiku valla jäätmehoolduseeskiri“

Standardid

- EVS 932:2017 Ehitusprojekt
- EVS 843:2016 Linnatänavad
- EVS 939: 2020 Puittaimed haljastuses
- EVS 812-7:2018 Ehitiste tuleohutus. Osa 7: Ehitisele esitatavad tuleohutusnõuded

Juhendmaterjalid

- Maa RYL 2010
- ET-kartoteek.
- ETF-kartoteek.
- „Kõiki kaasava elukeskkonna kavandamine ja loomine“ (koostajad Eesti Arhitektide Liit, Eesti Disainikeskus ja Eesti Kunstiakadeemia, 2012)

2 OLEMASOLEV OLUKORD

2.1 Asukoht

Käesolev Aruküla bussipeatuse maastikuarhitektuurse projektiga käsitletav ala paikneb Harju maakonnas Raasiku vallas, Aruküla alevikus, 11304 Aruküla-Kostivere tee kinnistul (katastritunnus 65101:003:0351).

Kinnistu suurus 33832,0 m²; millest käesolev projekt hõlmab ca 700 m² suurust ala.

Kinnistu sihtotstarve on 100 % transpordimaa.

2.2 Olemasolev olukord

Reljeef on tasane. Alal kõrghaljastus praktiliselt puudub, olemas on üks harilik mänd, mis säilitatakse.

Projektiga on ette nähtud täiendava madalhaljastuse rajamine, mille kavandamisel on arvestatud nähtavuse säilimisega.

3 Maastikuarhitektuurne lahendus

3.1 Kontseptsioon

- Käesoleva projektiga antakse maastikuarhitektuurne lahendus bussipeatuse ja

Töö nr. 72024/MA
Projekteerija: Raasiku Vallavalitus, Johanna Sepmann, tel. +372 555 12 527, johanna.sepmann@raasiku.ee
Indrek Mikk, volitatud arhitekt, tase 7
Kuupäev: 04.07.2024

Muudatus:

Töö nimetus: Aruküla bussipeatuse maastikuarhitektuuri projekt.
Staadium: Eelprojekt
Aadress: 11304 Aruküla-Kostivere tee kinnistul (katastritunnus 65101:003:0351)
Aruküla alevik, Raasiku vald, Harju mk.

Aruküla-Kostivere tee vahelisele alale.

Kavandatakse täiendav platsike olemasolevast kõnniteest põhja poole. Sellesse paigutatakse lillepeenrad ning paigaldatakse tänavamööbel.

Kõnniteest lõuna poole jäävale alale istutatakse täiendavalt mägimännid.

- Projekti eesmärk on parandada piirkonna avaliku ruumi kvaliteeti, pakkudes pinkide-toolidega puhkamisvõimalust ning taimedega silmailu.

3.1.1 Katendid

Projekteeritud plats kaetakse mustade 100x100x60 mm betoonkividega.

Sellesse kavandatud ümmargused lillepeenrad ääristatakse 300 mm laiuselt hallide 100x100x60 mm betoonkividega.

Sadevesi juhitakse platsilt haljasalale.

Tänavakivi ja muru üleminekul kasutatakse terasplekist muruäärist.

Pärast ehitustöid taastatakse ümbritsev pinnas, vajadusel lisatakse mulda ning külvatakse muru.

3.1.2 Haljastus

Uushaljastuses on kasutatud valdavalt kodumaiseid ja Eestile tavapäraseid, külmakindlaid liike. Täpne taimede arv, kirjeldus ja lisainfo on leitav taimestiku spetsifikatsioonist, LISA-01.

Kavandatavad lillepeenrad näidatud asendiplaanil, vt. MA-4-02. Sealne täpsem taimede paigutus selgub hilisemas staadiumis.

Kavandatavad mägimännid ja maakivid ei tohi ülekäigukoha juures varjata nähtavust, seepärast ei tohiks nad olla kõrgemad kui 1 meetri.

Mändide vahele on paigaldatakse maakivid, suurus ca 30- 70 cm. Pinnas mägimändide vahel kaetakse multšiga.

3.1.3 Valgustus

Haljasala valgustuseks on ette nähtud LED-lampidega välisvalgustid. Maakivide vahele paigaldatakse madalad sooja valgusega valgustid, VV-01 (3 tk), asukoht vt. asendiplaanilt MA-4-02. Tänavakiviga kaetud alale paigaldatakse 8 oranži Cranberry tool-valgustit.

Tool-valgustite valgustuse tagavad sisemised LED-lambid või vundamendisse paigaldatud prožektorid. Toolid paigaldatakse keermestatud ankrute ja poltidega vundamendile. Tänavamööblile vajalikud vundamentide joonised koostab töövõtja, need kooskõlastakse Raasiku Vallavalitsusega.

Valgustite tarbeks võetakse toide haljasalal olemas olevast tänavavalgustuspostilt. Planeeritud toitekaablite asukohad täpsustatakse võrgu valdajaga, vajadusel taotletakse tehnilised tingimused.

Töö nr. 72024/MA
Projekteerija: Raasiku Vallavalitus, Johanna Sepmann, tel. +372 555 12 527, johanna.sepmann@raasiku.ee
Indrek Mikk, volitatud arhitekt, tase 7
Kuupäev: 04.07.2024
Muudatus:

Töö nimetus: Aruküla bussipeatuse maastikuarhitektuuri projekt.
Stadium: Eelprojekt
Aadress: 11304 Aruküla-Kostivere tee kinnistul (katastritunnus 65101:003:0351)
Aruküla alevik, Raasiku vald, Harju mk.

4 Rajamistööd

4.1 Rajamistööde kirjeldus

4.1.1 Üldine info ja rajamistööde soovitatav järjekord

Tööde soovitatav järjekord:

1. Planeerida, tasandada ja/või koorida maapind vajalikes kohtades.
2. Märkida maha betoonkividega kaetud ala asukoht, valmistada ette pinnas, lisada paigaldusliiv ja seejärel paigaldada tänavakivi.
3. Märkida puude, püsikute ja maakivide asukohad, teha vajalikud eeltööd ja seejärel istutada ning teha vajalikud hooldustööd sh kastmine.
4. Peale ehitus- ja rajamistööde lõpetamist ning taimede istutamist tasandada maapind ja rajada/parendada muru. Rajamistöödel arvestada maapinnas paiknevate tehnovõrkude asukohtadega!

4.1.2 Taimestiku valik ja istutusaeg

Istutamisel kasutatavad istikud peavad kvaliteedilt vastama Eesti Standardile (EVS 939-2:2020). Kasutada ainult Eesti päritolu istutusmaterjali. Antud kujunduses on planeeritud kasutada puude puhul konteiner- või mullapalliga istikuid. Ülejäänud projekteeritud taimmaterjali istikud on madalamad. Oluline on istutada projekteeritud taimmaterjal õigel ajal, kuna sellest sõltub, kas taim läheb kasvama või mitte. Kevadine istutusaeg sobib raskema lõimisega mulla puhul, kuna sügisel istutamise korral võib külm taimed maapinnast välja kergitada. Igihaljaid taimi istutatakse soovitavalt mai lõpust alates. Siis on muld soojenenud ja juured hakkavad kasvama. Sügisel võib neid istutada augusti lõpust kuni septembri alguseni. Konteineristikuid võib istutada kevadest sügiseni- aprilli keskpaigast kuni oktoobri lõpuni. Külmaõrnamaid liike tuleb istutada kevadel ja külmakindlamaid sügisel.

4.1.3 Istutustöö

4.1.3.1 Istutuskoha ettevalmistamine

Murualadel peab olema kasvumuld 20cm. Kasvupinnas ei tohi sisaldada aineid, mis on ohtlikud elusorganismidele, istikule ning keskkonnale. Ettevalmistatud kasvupinnasesse istutamisel peab istutusaugu sügavus olema võrdne istiku juurepalli kõrgusega ning läbimõõt vähemalt 20% juurepallist suurem. Kasvumuld ei tohi sisaldada mitmeaastaste umbrohtude juuri.

Töö nr. 72024/MA
Projekteerija: Raasiku Vallavalitus, Johanna Sepmann, tel. +372 555 12 527, johanna.sepmann@raasiku.ee
Indrek Mikk, volitatud arhitekt, tase 7
Kuupäev: 04.07.2024
Muudatus:

Töö nimetus: Aruküla bussipeatuse maastikuarhitektuuri projekt.
Staadium: Eelprojekt
Aadress: 11304 Aruküla-Kostivere tee kinnistul (katastritunnus 65101:003:0351)
Aruküla alevik, Raasiku vald, Harju mk.

4.1.3.2 Istiku transport

Konteineristikut tohib tõsta vaid konteinerist ja mullapalliga istikut juurepallist. Istiku vedamisel tuleb tema võra kaitsta tuule ja juurepalli kuivamise eest. Objektile transporditud istikut võib enne istutamist säilitada püstises asendis tuule ja päikese eest varjatud kohas kuni 2 nädalat nii, et juurepall/konteiner on niiske ja kaetud.

4.1.3.3 Istutamine

Istutusaugud peavad olema umbes kolm korda suuremad taime juurepallist või poti diameetrist. Küllalt lai istutusaug on vajalik, et taime ümber jääks suurem ala pehmemat pinnast. Nii arenevad noored juured kiiremini ja tungivad paremini kaevatud pinnasesse. Mida tihedam ja kõvem pinnas augu ümber, seda laiem auk tuleks kaevata. Konteineristikud istutatakse pigem veidi sügavamale, et juurepall saaks kergelt mullaga kaetud. Enne istutamist on soovitatav valada sinna 10 liitrit (väiksema taime puhul) kuni 50 liitrit (suurema taime puhul) vett ja oodata selle imbumist. Ka taimed tuleb hoida enne istutamist veevannis niikaua kuni õhumullikeste eraldumine on lõppenud. See tegevus on oluline, et muld oleks niiske istutamisel. Istutusaug kobestada peale vee imbumist ja katta see huumusrikka mullaga. Istik tuleb asetada püstiasendis istutusaugu keskele tihendatud kasvumullale, et juurekael jääks (pärast hilisemat pinnase vajumist) maapinnaga ühele tasandile või sellest 1–2 cm kõrgemale. Enne istutamist tuleks taimel juurepall alumisest otsast mõõdukalt lahti arutada, et ta juurduks paremini. Juurepalli traatvõrk ja pakkekangas tuleb pealt ning külgedelt avada, seejuures ei tohi juurepall laguneda. Looduslikust materjalist kanga võib jätta augu põhja. Kunstmaterjalist kangas ja istutusnõu tuleb eemaldada täielikult. Vigastatud juured tuleb tagasi lõigata. Tuleb jälgida, et taime asetamisel auku, ei oleks juuretipud tagasipaindunud. Lisatud muld tallata kergelt kinni. Istutusaugu ei tohi jääda tühimikke. Pärast kinnitallamist tuleb moodustada ümber istiku mullast ringikujuline vall, et kastmisvesi laiali ei jookseks. Kohe peale istutamist kasta igat istikut korralikult (50-100 liitrit, olenevalt istiku suurusest), et taime juured saaksid parema kontakti mullaga. Kasta tuleb ka vihmaperioodil. Istutatud puu peab jääma otse. Istutamisel lõigata ära kuivanud ja vigastatud oksad ning juured. Istutusmulla hulka väetisi üldjuhul ei segata.

4.1.3.4 Olemasoleva haljastuse kaitsmine ehituse ajal

Puutüve ümber tehakse vajadusel püstplankudest kinnitatud kaitse, kus tüve ja plankude vahele asetatakse pehme polster. Kaevetööd lähemal, kui 2,5m puutüvest teostatakse käsitsi. Suurte puude juuri lõigatakse võimalikult vähe. Suuremate juurte lõikamist võib teostada minimaalselt. Üle 40mm läbimõõduga juurte läbilõikamine kooskõlastada keskkonnaspetsialistiga. Lõige teha võimalikult väikese lõikepinnaga, kaldega allapoole tüve suunas. Katki rebitud juureotsad ristisuunaliselt ära lõigata. Kui kaevis peab jääma avatud, kaetakse see kilega ja kastetakse puud iga päev. Hilisem kastmine vähemalt 1x nädalas

Töö nr. 72024/MA
Projekteerija: Raasiku Vallavalitus, Johanna Sepmann, tel. +372 555 12 527, johanna.sepmann@raasiku.ee
Indrek Mikk, volitatud arhitekt, tase 7
Kuupäev: 04.07.2024
Muudatus:

Töö nimetus: Aruküla bussipeatuse maastikuarhitektuuri projekt.
Staadium: Eelprojekt
Aadress: 11304 Aruküla-Kostivere tee kinnistul (katastritunnus 65101:003:0351)
Aruküla alevik, Raasiku vald, Harju mk.

põhjalikult. Säilitatava puu ümber vältida pinnase koorimist ning tüveümbruse ummistamist ja tihendamist. Olemasoleva ja säilitatava puu ümber ei tohi maapinda tõsta.

4.1.3.5 Kastmine ja kastmissüsteem

Kastmisvee jaoks tuleb puude ümber moodustada pinnasest madal ringvall, mille läbimõõt peab olema vähemalt istutusaugu suurune. Kohe peale istutamist kasta igat istikut korralikult (50-100 liitrit, olenevalt istiku suurusest). Kasta tuleb ka vihmaperioodil. Edasisel kastmisel (vastavalt ilmastikutingimustele) tuleb suure mullapalliga puude istikuid kasta ühel kastmiskorral vähemalt 50 liitri veega.

4.1.3.6 Muru rajamine

Peale tööde lõpetamist tuleb haljasala korrastada. Tööde territooriumil tuleb ennistada heakord. Ehitustööde käigus viga saanud pinnas ja haljastus ala ümber taastatakse, maapind silutakse, külvatakse muruseeme, riisutakse ning rullitakse kinni ja vajadusel kastetakse külviala.

Muru külvamiseks on ideaalne aeg juuli keskpaigast septembrini, sest siis on tavaliselt küllalt niiskust, muld on soe ja seeme idaneb ruttu. Oktoobrikuus enam muru külvata ei soovita, sest kui see ei jõua enne talve tulekut võrsuda, võib külv luhtuda. Siirdemuru võib aga maha panna kogu suve jooksul hilissügiseni välja, muidugi juhul, kui on head kastmisvõimalused. Enne muru külvamist tuleb pinnas 25—30 sentimeetri sügavuselt läbi kaevata või künda ja umbrohujuured välja korjata. Eriti hoolikalt tuleb muld puhastada võilillejuurtest ja orasheina risoomidest. Kohevale mullale korralikku muru rajada ei saa. Kui on aega, tuleb lasta haritud ja tasandatud mullal enne muru külvamist kaks-kolm nädalat vajuda. Kui aga tahetakse kohe külvata, siis peab mulla tihedaks rullima. Vahetult enne külvi tuleb kobestada paarisentimeetrine pealmine mullakiht. Et tagada taimede kasvama minek tuleks tagada rajataval pinnal vähemalt 10 cm paksune kasvumulla kiht. Muru külvates peab jälgima, et seeme ei satuks liiga sügavale mulda. Parim külvisügavus on seemne suurusest olenevalt 0,5—1,5 sentimeetrit. Pärast külvi tasub muld kerge rulliga üle käia.

5 Hooldustööd

5.1 Puude ja püsikute üldine hooldus

Kohe pärast istutustöö lõppu tuleb eemaldada vigastatud ja murdunud oksad. Peale istutamist vajavad puud ja põõsad ülevaatust igal kevadel. Ära lõigatakse kõik sammaldunud, kuivanud ja vigastatud oksad. Kuivanud ja haigestunud oksad tuleb ära lõigata niipea kui märgatakse, olenemata aastaajast. Istutatud puid ja taimi tuleb kasta korrapäraselt. Kasvuperioodi jooksul tuleb kasta vähemalt üks kord nädalas, kaasa arvatud vihmase ilmaga. Pealtpoolt kastmise

Töö nr. 72024/MA
Projekteerija: Raasiku Vallavalitus, Johanna Sepmann, tel. +372 555 12 527, johanna.sepmann@raasiku.ee
Indrek Mikk, volitatud arhitekt, tase 7
Kuupäev: 04.07.2024
Muudatus:

Töö nimetus: Aruküla bussipeatuse maastikuarhitektuuri projekt.
Stadium: Eelprojekt
Aadress: 11304 Aruküla-Kostivere tee kinnistul (katastritunnus 65101:003:0351)
Aruküla alevik, Raasiku vald, Harju mk.

korral tuleb kasta õhtusel või öisel ajal, pilves ilmaga on lubatud kasta ka päeval.

5.2 Istutusalade hooldus

Istutusalade hooldamine seisneb mulla kobestamises, seal tärkava umbrohu hävitamises ning vastavalt vajadusele kastmises ja väetamises. Samuti istutusalade äärte puhtana hoidmises ja multši korrastamisel.

5.3 Väetamine

Taimede väetamine on oluline, kuna uues kasvukohas ei saa alati juhendada olemasolevast mullastikust. Väetised võib jagada suve- ja igihaljaste puittaimede väetisteks. Valida on graanulite (lahustuvad mullavees aeglasemalt) ja vedelväetiste (üleväetamise oht, kuid paremini taimedele kättesaadavamad) vahel. Kevadel antakse lämmastikurikast, suvel tasakaalustatud, sügisel võrsete paremaks küpsemiseks fosfori-ja kaaliumirikast väetist. Kevadel väetatakse põõsaid üsna pea pärast lume sulamist. Kasvuajal on kõige otstarbekam anda väetist koos kastmisveega, kuna taimed omastavad neid nii kõige paremini. Soovitav on valida tuntud tootjate spetsiaalseid väetisi. Õigeaegne ja oskuslik väetamine tagab taime lopsaka kasvu ka istutusaastal.

6 Keskkonnakaitselised abinõud

Töövõtja vastutab ehitusperioodil keskkonnakaitse eest ehitusplatsil ja selle kõrval oleval alal vastavalt Eesti Vabariigis kehtivatele seadustele ja nõuetele ning Tellija antud juhistele.

- Tööde tegemisel ei tohi kahjustada olemasolevaid puid. Kaevetööd puu võra ulatuses teostatakse käsitsi. Töötavad masinad võivad tekitada kaitsmata puule mehaanilisi vigastusi. Puu tüve kaitseks seotakse selle ümber vajadusel püstised lauad või prussid, prusside ja tüve vahele pannakse pehmendus (nt autokummid). Võimalusel mitte läbi lõigata üle 40mm läbimõõduga juuri, väiksemad juured ja katki rebitud juureotsad ristisuunaliselt ära lõigata. Lõige teha võimalikult väikese lõikepinnaga, kaldega allapoole tüve suunas.
- Väljakaevatav haljastuseks sobiv pinnas planeeritakse tellijaga kokkuleppel samal kinnistul, haljastamiseks mittesobiv pinnas utiliseeritakse vastavalt jäätmekäitluse nõuetele.
- Kogu ehituspraht tuleb kokku korjata ja ehitusplatsilt ära vedada konteinerites või muul kindlal transpordivahendil selleks ette nähtud kohale. Töövõtjale on rangelt keelatud mätta ehitusjäätmekäitluseks või neid põletada. Jäätmete käitlemine toimub vastavalt Raasiku valla jäätmehoolduseeskirjale.
- Olmejäätmete kogumiseks paigaldatakse tänavakivile üks sorterprügikast.

Töö nr. 72024/MA
Projekteerija: Raasiku Vallavalitus, Johanna Sepmann, tel. +372 555 12 527, johanna.sepmann@raasiku.ee
Indrek Mikk, volitatud arhitekt, tase 7
Kuupäev: 04.07.2024
Muudatus: